

Добрянська Наталя Анатоліївна¹, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туристичного бізнесу та рекреації
Лебедева Віра Василівна¹, доктор економічних наук, професор кафедри туристичного бізнесу та рекреації
Крупіца Ірина Вікторівна¹, кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та рекреації
Шашина Анастасія Вікторівна¹, здобувачка ступеня магістр спец. 242 «Туризм»
¹ Одеський національний технологічний університет

Dobrianska Natalia¹, Doctor of Economic Sciences, Professor, <https://orcid.org/0000-0002-0826-8840>
Lebedieva Vira¹, Doctor of Economic Sciences, Professor, <https://orcid.org/0000-0001-8127-4860>
Krupitsa Iryna¹, Candidate of Economics, Associate Professor, <https://orcid.org/0000-0003-1438-5039>
Shashina Anastasia¹, Student of Master's Program "Tourism", <https://orcid.org/0009-0008-5852-8779>
¹ Odessa National Technological University

**МІЖНАРОДНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КИТАЮ ЯК ОСНОВА
ЗАСТОСУВАННЯ ДОСВІДУ ДЛЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ
INTERNATIONAL REGULATION OF TOURIST ACTIVITIES OF CHINA AS A BASIS FOR THE
APPLICATION OF EXPERIENCE FOR THE DOMESTIC ECONOMY**

Добрянська Н. А., Лебедева В. В., Крупіца І. В.,
Шашина А. В. Міжнародне регулювання туристської діяльності Китаю як основа застосування досвіду для вітчизняної економіки. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 256 – 261.

Dobrianska N., Lebedieva V., Krupitsa I., Shashina A. International regulation of tourist activities of China as a basis for the application of experience for the domestic economy. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2024. Volume 9. № 1, pp. 256 – 261.

Міжнародний туризм – один із важливих механізмів включення економіки Китаю у світове господарство. Внутрішній туризм, за масштабами розвитку якого Китай входить до числа світових лідерів. Все це робить дослідження специфічних рис розвитку туризму в Китаї дуже актуальним. Китай встановлює внутрішні та міжнародні стандарти та нормативи для регулювання туристичної галузі. Законодавство включає в себе правила безпеки та якості послуг, візові вимоги, а також заходи щодо збереження природних та культурних ресурсів. Китай є членом міжнародних туристичних організацій, таких як Всесвітня туристична організація (UNWTO), що виступає компонентом обміну досвідом та впровадження міжнародних стандартів. Китай враховує міжнародні стандарти та найкращі практики у сфері, щоб підняти якість послуг, забезпечити безпеку та комфорт туристам. Китай активно розвиває як внутрішній, так і міжнародний туризм. Це надає бажання розвивати власні туристичні ресурси та привертати увагу іноземних відвідувачів. Китай здійснює заходи з контролю та стандартизації туристичної діяльності через ліцензування та інші механізми. Це спрямовано на забезпечення якості та безпеки туристичних послуг. Стратегія розвитку туризму в Китаї також сприяє включенню культурного обміну через туризм, що посилює взаєморозуміння та розвиток дипломатичних відносин. З огляду на важливість екологічної стійкості Китай враховує заходи для збереження природних ресурсів та природних місць. Загалом міжнародне регулювання туристичної діяльності в Китаї підкреслює бажання країни забезпечити стабільний, безпечний та сталий розвиток туризму, сприяючи як внутрішньому, так і міжнародному туризму. Враховуючи ці аспекти, можна сказати, що Китай виявляє зацікавленість у співпраці з міжнародним співтовариством та дотриманні міжнародних стандартів для підвищення конкурентоспроможності свого туристичного сектору, забезпечення задоволення та безпеки туристів.
Ключові слова: туризм, Китай, міжнародне регулювання, подолання бідності, внутрішній та зовнішній туризм.

For the past few decades, China has stunned the world with its rapid development. One area that is developing at an even higher rate than the economy of the People's Republic of China in general is tourism. Thanks to the tourism industry, China has overcome poverty. Due to its geographical and geopolitical position and natural conditions, China has excellent opportunities to develop various types of tourism. International tourism is a critical mechanism for integrating China's economy into the world economy. Given China's scale of development, which is among the world leaders, domestic tourism plays an increasingly important role in the country's economy. All this makes studying specific features of tourism development in China very relevant. China sets domestic and international standards and regulations to regulate the tourism industry. The legislation includes safety and quality of service rules, visa requirements, and measures to preserve natural and cultural resources. China is a member of international tourism organizations such as the World Tourism Organization (UNWTO), a component of sharing experiences and implementing international standards. Participation in such organizations allows China to interact with other countries, share experiences, and participate in defined international standards. China considers international standards and best practices in the field to raise the quality of services and ensure the safety and comfort of tourists. China is actively developing both domestic and international tourism. This gives the company the desire to develop its tourism resources and attract the attention of foreign visitors. China implements measures to control and standardize tourism activities through licensing and other mechanisms. This is aimed at ensuring the quality and safety of tourist services. China's

© Добрянська Наталя Анатоліївна, Лебедева Віра Василівна, Крупіца Ірина Вікторівна, Шашина Анастасія Вікторівна, 2024

tourism development strategy also promotes the inclusion of cultural exchange through tourism, which promotes mutual understanding and the development of diplomatic relations. Given the importance of environmental sustainability, China considers measures to preserve natural resources and places. China can regulate the visa regime for foreign tourists, changing the requirements and conditions of the visit according to its strategic and security interests. China actively offers its tourist attractions at the international level, helping to attract foreign tourists. In connection with global challenges such as the pandemic, China considers international standards for the safety and health of tourists by implementing appropriate measures and protocols. China can develop and maintain bilateral and multilateral ties with other countries to jointly implement tourism projects and exchange cultural experiences. In general, China's international tourism regulation emphasizes the country's desire to ensure stable, safe, and sustainable tourism development, promoting both domestic and international tourism. Considering these aspects, China is interested in cooperating with the international community and complying with international standards to improve the competitiveness of its tourism sector and ensure the satisfaction and safety of tourists.

Keywords: *tourism, China, international regulation, poverty alleviation, domestic and foreign tourism.*

Вступ

У світовій господарській практиці важко знайти ще один вид продуктивної діяльності, який одночасно сприяє глобалізації господарства і розвитку регіонів. Глобалізація і регіоналізація – складові єдиного процесу розвитку міжнародного туризму, що робить його унікальним економічним інструментом, здатним формувати виробничі системи інтернаціонального характеру і зберігати локальну значущість [9]. У туризмі вихід компанії за межі державних кордонів є звичною практикою, яка зумовлена специфікою туристичного продукту [3, с. 90].

Сучасний туризм у Китаї сходиться до початку 50-х рр. Давня історія залишила Пекіну велику кількість пам'яток старовини і багату культурну спадщину.

Туризм у Китаї – феномен, який досліджує багато як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Різноманітні аспекти розвитку міжнародного туризму в Китаї висвітлювали в своїх працях такі вчені: А. Александрова, В. Воскресенський, В. Кіптенко, О. Любіцева, О. Малиновська, М. Мальська, І. Сміль та ін. Фактори туристичної привабливості Китаю розглянуті у статті Н. Комара [2]. У публікаціях Д. Гомова [1], А. Пульнікової, В. Бовтун [5], І. Шамари, І. Четверікової [7] проаналізовані сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в Китаї. В. Стафійчук й А. Москаленко [7] досліджують виїзний туризм, а А. Нечай, Ян Чень розкривають особливості візного туризму в країні [4]. Дослідженню релігійного туризму присвячена стаття І. Ринкового [6]. Проте існує потреба у виділенні специфічних рис розвитку туристичної сфери Китаю.

Формулювання цілей статті

Мета статті полягає в проведенні аналізу щодо міжнародного регулювання туристської діяльності Китаю, шляхів подолання бідності через збільшення зайнятості у туристичній сфері Китаю.

Виклад основного матеріалу дослідження

Нині в Пекіні є чотири державні туристичні об'єкти першорядного значення: храм Неба, Могили 13 імператорів Мінської династії, парк Іхеюань, Пекінський океанаріум, Велика Китайська стіна, парк Бейхай, парк Цзиншань, парк національностей, Виставка науково-технічних досягнень Китаю, Пекінський зоопарк, Пекінський ботанічний сад та інші. Сьогодні Китай вступає до лав розвинених туристичних країн, удосконалює форми і зміст туризму, покращує якість сервісу. У Китаї є все: високі гори і нагір'я, низовини і рівнини, вздовж берегів морів – порти, пляжі й курортні місця, знамениті монастирі, у тому числі легендарний Шаолін, женьшеневі ферми в провінції Цинхай, численні археологічні розкопки в пустелях Гобі і Такла-Макан, альпіністські бази на східних схилах Гімалаїв і Каракоруму.

Туризм у Китаї вже став важливою галуззю національної економіки. Так, частка доданої вартості, отриманої у сфері туризму, у китайському ВВП перевищує 4 %. Кількість пов'язаних з туризмом галузей нараховує 110, а загальний внесок туризму і пов'язаних галузей до ВВП Китаю становить 4,7 трлн. юанів (9,3%). Розвиток туризму стимулюється інвестиціями: 2021р. галузь отримала 655 млрд юанів (2,8%) капіталовкладень [8].

У зв'язку з включенням Державною Радою КНР туризму до стратегічних опорних галузей китайської економіки, постало питання про законодавче й інституційне забезпечення подальшого прогресу галузі: комплексно пропорційного, збалансованого і сталого розвитку туризму у національному масштабі. Оприлюднене Державною Радою КНР концептуальне бачення майбутнього національного туризму полягає у реалізації ідеї узгодженого розвитку туристичного комплексу і найважливіших секторів китайської економіки.

Зокрема, спільний розвиток туризму і сільського господарства означає стимулювання туристичних поїздок у сільську місцевість через:

– упровадження концепції агротуризму;

– розвиток спеціалізованих засобів розміщення, модернізації транспортної інфраструктури, що призведе до створення нових робочих місць та покращення рівня життя у сільській місцевості.

Узгоджений розвиток туризму та промисловості полягає у стимулюванні тих галузей, які виробляють оснащення для туристичних організацій, устаткування та засоби для забезпечення функціонування готелів і рекреаційних комплексів, товари туристичного призначення [10]. Таким чином, туризм не тільки стане «локомотивом» розвитку відповідних галузей промисловості, але й дозволить скоротити імпорт, оскільки істотна частка зазначеної продукції нині постачається із закордону.

Конвергенція у розвитку туризму та індустрії послуг покликана збільшити мультиплікаційний ефект від туризму.

Для приваблення туристів в Китаї проводять відповідну роботу: активна розбудова сектору розваг; розбудова системи спортивної, культурноосвітньої, розважальної рекреації; СПА комплексів; закладів охорони здоров'я, громадського харчування та роздрібної торгівлі.

Все це, за умови поліпшення стану транспортної інфраструктури та впровадження сучасних фінансових інструментів, стимулюватиме збільшення обсягів туристичного споживання та прибутків місцевих підприємств.

«Стратегія розвитку національної індустрії туризму та дозвілля на 2017-2025 рр.» закладає основи для перезавантаження механізмів державного управління розвитком туризму в країні [3, с. 90].

Зниження обсягу в'їзного туризму до Китаю тісно пов'язане з: 1) погіршенням світової економічної ситуації; 2) стабільно високим курсом китайського юаня і відповідним збільшенням собівартості відпочинку у Китаї; 3) значним рівнем забруднення атмосфери в туристичних зонах;

– низькою якістю туристичного обслуговування.

Для вирішення цих проблем передбачені методи підвищення атрактивності національного туристичного продукту, зокрема:

– регулювання цін на послуги закладів дозвілля та транспорт;

– стимулювання розвитку туристичної пропозиції, орієнтованої на середній клас, розширення сегментів «бюджетного» та соціального туризму;

– посилення контролю за дотриманням прав туристів, забезпеченням безпеки подорожуючих;

– поліпшення інформаційної інфраструктури туристичних центрів та зон.

Китай має чудові можливості для розвитку туризму. Тут величезна кількість ресурсів для культурного збагачення, безліч історичних цінностей, різноманітна й унікальна природа.

Тому в країні розвиваються різні види туризму, найважливішими серед яких є культурно-пізнавальний, етнічний, релігійний, діловий, виставковий, освітній, оздоровчий тощо (табл. 1).

Таблиця 1. Види та характеристика туризму в Китаї

Назва	Характеристика
Культурно-пізнавальний туризм	Займає лідируючу позицію у сфері туризму Китаю. На сьогодні на території КНР знаходиться 19 об'єктів, включених до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, розташовано 99 культурних міст, які представляють історичний і культурний інтерес, знаходиться понад 750 пам'яток загальносвітового значення [4].
Етнічний туризм	Стає невід'ємною частиною культурно-пізнавального туризму, оскільки Китай населяють десятки народностей, які мають свої традиції, національний одяг, кухню та звичаї.
Релігійний туризм	Нині у Китаї спостерігається динамічний розвиток релігійного туризму. Люди відправляються у паломницькі та екскурсійні поїздки святими місцями і релігійними центрами, прагнуть брати участь у релігійних церемоніях, відвідувати монастирі, деякі відпочиваючи залишаються в монастирях на тривалий час із метою пошуку себе та самовдосконалення [6, с. 6]. Увагу туристів усе більше привертають буддистські й даоські монастирі та храми. Найбільш відомими є храми Баймаси (Лоян), Дациенські (Сіань), Лін'їнські (Ханчжоу). До числа найбільш відвідуваних даоських храмів можна віднести Байюньгуан (Пекін), Цін'я-Нгун (Ченду) й Тайцінгуан (Шеньян). У Шанхаї особливо відвідуваними в наш час є храми Ченхуанмяо й Юйфеси з нефритовою статуєю Будди, оздобленою дорогоцінним камінням. Відомими буддистськими монастирями є Таерси (Цинхай), Юнхегун (Пекін), і, безумовно, Шаолін (провінція Хенань) [9].
Лікувально-оздоровчий туризм	Найбільш відвідуваними містами країни є Пекін і Шанхай. Тут краще розвинена транспортна інфраструктура й індустрія гостинності. Віддалені міста теж мають туристичний попит. Так, у невеликих провінціях і містах можна побачити визначні пам'ятки старовини, насолодитися прекрасними пейзажами, дізнатися більше про культуру країни й наблизитися до неї.

Джерело: власна розробка авторів

З урахуванням того, що основним напрямом розвитку в майбутньому уряд Китаю бачить саме внутрішній туризм, розроблена нова туристична стратегія на майбутнє.

У стратегії містяться рекомендації громадським музеям, меморіальним залам і місцям патріотичного виховання поступово ставати безкоштовними для корінних громадян країни [8].

Національна стратегія розвитку туризму в Китаї розроблена урядовими органами та іншими зацікавленими сторонами для забезпечення стійкого та збалансованого розвитку туристичної галузі (табл. 2). Ці аспекти взаємодіють для створення всебічної стратегії, спрямованої на розвиток та підтримку туризму в Китаї.

Туризм в Китаї піддається регулюванню як внутрішньою, так і міжнародною правовою системою (табл. 3). Це загальний огляд, і конкретні положення можуть змінюватися відповідно до конкретних регіонів і аспектів туристичної індустрії в Китаї.

Історія розвитку туризму у КНР є прикладом того, наскільки важливою рушійною силою може стати послідовна і цілеспрямована державна політика. Це стало можливим завдяки: модернізації китайської економіки та інтеграції її у світогосподарську систему; підвищенню рівня життя середнього класу; зняттю значної кількості обмежень на відвідування Китаю іноземцями та виїзд 50 громадян КНР за кордон; трансформації законодавчих та інституційно-організаційних засад діяльності у сфері туризму; цілеспрямованому плануванню розвитку туристичних міст та зон й ефективному контролю за реалізацією проектів.

Розглянемо деякі аспекти міжнародного регулювання туристичної діяльності Китаю (табл. 4).

Таблиця 2. Стратегія розвитку національної індустрії туризму Китаю

Основні напрями	Характерні ознаки
Внутрішній туризм	Однією з основних стратегій є стимулювання внутрішнього туризму. Китай розвиває внутрішні туристичні напрями, щоб залучити китайців до подорожей у власній країні. Це включає розвиток туристичних атракцій, подій та інфраструктури для внутрішніх туристів.
Міжнародний туризм	Китай активно сприяє розвитку міжнародного туризму, вивчає та просуває свої унікальні культурні та історичні особливості для привертання уваги іноземних туристів. Розширення міжнародних туристичних зв'язків і співпраця з іншими країнами також можуть бути частиною стратегії.
Інфраструктура	Розвиток туристичної інфраструктури є ключовим елементом стратегії. Це передбачає будівництво готелів, аеропортів, транспортних мереж, а також розвиток технологій для полегшення подорожей та забезпечення комфорту туристів.
Екологічна стійкість	Збереження природних ресурсів та екологічна стійкість залишаються все більшими пріоритетами у розвитку туризму в Китаї. Заходи приймаються для збереження екосистем, природних пам'яток та місць загального значення.
Культурний обмін	Збільшення культурного обміну через туризм є частиною стратегії. Програми обміну, культурні фестивалі та інші заходи спрямовані на поглиблення взаєморозуміння між усіма культурами.
Розвиток нових продуктів та послуг	Сприяння розробці нових туристичних продуктів та послуг, таких як тематичні парки, екскурсії, гастрономічні враження тощо.
Використання технологій	Використання сучасних технологій (штучний інтелект, мобільні додатки та віртуальна реальність) для покращення туристичного досвіду та зручності.

Джерело: власна розробка авторів

Таблиця 3. Внутрішня та міжнародна правова система регулювання туризму в Китаї

Внутрішня та міжнародна правова система	Характерні ознаки
Внутрішнє законодавство	Китай має внутрішні закони та нормативи, спрямовані на регулювання туризму в країні. Ці закони можуть включати в себе правила для туроператорів, готелів, агентів індустрії та інші аспекти туристичної діяльності.
Туроператорська діяльність	Туроператори в Китаї обов'язково повинні мати ліцензії та дотримуватися встановлених нормативів. Це стосується як внутрішніх, так і міжнародних туроператорів.
Туристичні атракції	Управління та регулювання туристичних атракцій також може бути визначено у законодавстві. Це включає в себе встановлення стандартів безпеки та управління великими туристичними об'єктами.
Візовий режим	Правила в'їзду та в'їзду для іноземних туристів регулюються міграційними законами. Вимоги до отримання віз, тривалість поїздки та інші аспекти можуть змінитися у відносинах з країнами громадянства.
Контроль якості та безпеки	Для забезпечення безпеки та комфорту туристів Китай може встановлювати стандарти для готелів, ресторанів та інших туристичних послуг.
Екологічні та культурні аспекти	Особлива увага може приділятися екологічним та культурним аспектам туризму, щоб зберегти природні резервати та культурну спадщину.
Маркетинг та реклама	Китай може використовувати маркетингові та рекламні стратегії для просування своїх туристичних атракцій на світовому ринку.

Джерело: власна розробка авторів

Таблиця 4. Міжнародне регулювання туристичної діяльності Китаю

Напрями	Характеристика
Візовий режим	Китай встановлює правила та умови видачі віз для іноземців, які відвідують країну. Ці правила можуть змінюватися залежно від політичної та економічної ситуації.
Туристичні об'єкти	Китай активно просуває свої туристичні атракції та стимулює розвиток туризму в різних регіонах країни. Це може включати будівництво нових туристичних об'єктів та інфраструктури.
Регулювання туроператорів	Для забезпечення безпеки та якості турів Китай може встановлювати вимоги до діяльності туроператорів та інших суб'єктів туристичного бізнесу.
Контроль за виїздом групи	Китай може встановити обмеження на виїзд групи туристів за кордон.
Безпека та здоров'я	З огляду на пандемію COVID-19 Китай прийняв заходи для забезпечення безпеки туристів та запобігання поширенню інфекції.
Міжнародна співпраця	Китай бере участь у міжнародних форумах та обмінних ініціативах з іншими країнами для розвитку туризму.

Джерело: власна розробка авторів

Відмова від галузевої стратегії на користь стратегії узгодженого розвитку туризму й інших опорних секторів національної економіки задає нову траєкторію розвитку індустрії задоволення потреб подорожуючих і закладає надійні підвалини для її подальшого прогресу.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Китай в останні роки став одним із основних акторів на туристичному ринку світу, зайнявши третю позицію за кількістю прибуттів. Проблема сталого розвитку туризму, збереження його ресурсної та матеріально-технічної бази, культурної ідентичності та подальшого зростання туристичного потоку є нагальним і досить гострим питанням для країни. Однак Китай знаходиться на шляху до подолання бідності завдяки туристичній діяльності. Китайський досвід і його позитивні результати щодо розвитку туризму та подолання бідності:

- активна співпраця з міжнародними організаціями, які займаються питаннями сталого розвитку;
- підготовка кадрів для управління об'єктами природоохоронного значення;

– розробка проєктів збалансованої експлуатації туристичних ресурсів і залучення інвестицій для їх виконання;

– виховання відповідального ставлення до природи серед населення країни, особливо територій, що володіють унікальними природними та історико-культурними ресурсами.

На момент останнього оновлення в січні 2022 року Китай вводить міжнародні стандарти та бере участь у міжнародних організаціях з регулювання туристичної діяльності. Китай є членом різних міжнародних організацій, зокрема Всесвітньої туристичної організації (UNWTO). Участь у таких організаціях дозволяє Китаю взаємодіяти з іншими країнами, обмінюватися досвідом та брати участь у визначених міжнародних стандартах. Китай враховує міжнародні стандарти та найкращі практики у сфері, щоб підняти якість послуг та забезпечити безпеку та комфорт туристам. Китай може регулювати візовий режим для іноземних туристів, змінюючи вимоги та умови візиту відповідно до своїх стратегічних та безпекових інтересів. Китай активно пропонує свої туристичні атракції на міжнародному рівні, сприяючи залученню іноземних туристів.

У зв'язку з глобальними викликами, такими як пандемія, Китай враховує міжнародні стандарти безпеки та здоров'я туристів, впроваджуючи відповідні заходи та протоколи. Китай може розвивати та утримувати двосторонні й багатосторонні зв'язки з іншими країнами для спільної реалізації проєктів у сфері туризму та обміну культурним досвідом.

Враховуючи ці аспекти, можна сказати, що Китай виявляє зацікавленість у співпраці з міжнародним співтовариством та дотриманні міжнародних стандартів для підвищення конкурентоспроможності свого туристичного сектору та забезпечення задоволення та безпеки туристів.

Література

1. Гомов Д.В. Туристична індустрія Китаю: сучасний стан та перспективи розвитку (за матеріалами інтернет-джерел). URL: http://pritsak-center.com/book/Issue_2-3/45_Gomov.doc.
2. Комар Н.В. Фактори туристичної привабливості Китаю. *Вісник асоціації докторів філософії України*. 2019. № 1. URL: <http://aphd.ua/publication-40/>.
3. Єрмаченко В.Є. Перспективи застосування у вітчизняній економіці досвіду перетворень туристичної галузі Китаю. *Чернігівський науковий часопис. Серія 1: Економіка і управління*. 2019. № 1. С. 25–38.
4. Парфіненко А.Ю. Туристична політика зарубіжних країн: підручник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 220 с.
5. China National Tourism Administration. URL: <https://www.travelchinaguide.com/tourism/2015statistics/outbound.html>.
6. Forum «Countries and Their Cultures». URL: <http://www.everyculture.com/Bo-Co/China.html>.
7. Statistical Communiqué of the People's Republic of China on the 2017 National Economic and Social Development. URL: http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/201802/t20180228_1585666.html.
8. Xu F., Wang S. China's Outbound Tourism-Emerging Trends and Features in the Second Decade of the 21st Century. *Perspectives in Asian Leisure and Tourism*. 2014. Vol. 2. Issue 1. P. 1-16.
9. Dobrianska N., Sarkisian G., Krupitsa I., Byrka K. Analysis of the international market of enotourism services. *Food Industry Economics*. 2022. № 14(1). P. 80-85. DOI: <https://doi.org/10.15673/fie.v14i1.2271>.
10. Lagodiienko V., Sarkisian H., Dobrianska N., Krupitsa I., Bairachna O., Shepeleva O. Green Tourism as a Component of Sustainable Development of the Region. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2022. Vol. 44. № 3. P. 254-262. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2022.26>.
11. Китай чорно-білі фото. URL: <https://www.google.com/search>.

References

1. Homov, D.V. Turystychna industriia Kytau: suchasnyj stan ta perspektyvy rozvytku (za materialamy internet-dzherel). [China's tourism industry: current state and prospects for development (based on Internet sources)]. Available at: http://pritsak-center.com/book/Issue_2-3/45_Gomov.doc.
2. Komar, N.V. (2019). «Factors of tourist attractiveness of China». *Visnyk asotsiatsii doktoriv filosofii Ukrainy*. № 1. Available at: <http://aphd.ua/publication-40/>.
3. Yermachenko, V.Ye. (2019). «Prospects of applying the experience of the transformation of the Chinese tourism industry in the domestic economy». *Chernihiv's'kyj naukovyj chasopys. Serii 1: Ekonomika i upravlinnia*. № 1. pp. 25-38.
4. Parfinenko, A.Yu. (2015). *Turystychna polityka zarubizhnykh krain*. [Tourism policy of foreign countries]. KhNU imeni V. N. Karazina. Kharkiv. Ukraine.
5. China National Tourism Administration. Available at: <https://www.travelchinaguide.com/tourism/2015statistics/outbound.html>.
6. Forum «Countries and Their Cultures». Available at: <http://www.everyculture.com/Bo-Co/China.html>.
7. Statistical Communiqué of the People's Republic of China on the 2017 National Economic and Social Development. Available at: http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/201802/t20180228_1585666.html.
8. Xu, F., Wang, S. (2014). «China's Outbound Tourism-Emerging Trends and Features in the Second Decade of the 21st Century». *Perspectives in Asian Leisure and Tourism*. Vol. 2. Issue 1. pp. 1-16.
9. Dobrianska, N., Sarkisian, G., Krupitsa, I., Byrka, K. (2022). «Analysis of the international market of enotourism services». *Food Industry Economics*. № 14(1). pp. 80-85. DOI: <https://doi.org/10.15673/fie.v14i1.2271>.
10. Lagodiienko, V., Sarkisian, H., Dobrianska, N., Krupitsa, I., Bairachna, O., Shepeleva, O. (2022). «Green Tourism as a Component of Sustainable Development of the Region». *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. Vol. 44. № 3. pp. 254-262. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2022.26>.
11. Kytaj chorno-bili foto. [China black and white photos]. Available at: <https://www.google.com/search>.

Стаття надійшла до редакції 14.01.2024 р.